МАЙ
10
1940 во
№ 63 (1207)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

ПРОПАГАНДАЫН ДОЛЖЕН ЛОНЫ БОЛЬШЕВИСТСКӦЙ КОНТРОЛЬ

Комсомолецъяс, томйӧз ыджыд желаниеӧн босьтчӧны революционнӧй теория, большевистскӧй партиялысь героическӧй история велӧдӧмӧ. Но унаысь тайӧ желаниеыс оз аддзы колана поддержка комсомольскӧй веськӧдлысьяссянь. Уна ёртъяс, кодъяс босьтчылісны велӧдны „ВКП(б) история краткӧй курс“ мунӧны водзӧ зэв надзӧн, либӧ весиг эновтчисны дзикӧдз. Тайӧ медводз артмӧ сы вӧсна, мый налы абу отсӧг велӧдчӧмын да найӧ велӧдчӧм бӧрся настоящӧй, большевистскӧй контроль.

Тайӧ контроль нуӧдӧмын ыджыд роль долженӧсь ворсны первичнӧй организацияясса секретарьяс. Найӧ обязанӧсь пыр тӧдны коді кыдзи велӧдчӧ сылӧн организацияын, кутшӧм сьӧкыдлунъяс паныдасьлӧны да сетӧ отсӧг. Та могысь первичнӧй организацияса секретарлы колӧ медводз аслыс систематическӧя, настойчивӧя уджавны ассьыс идейно-теоретическӧй уровень кыпӧдӧм вылын, петкӧдлыны пример революционнӧй теорияӧн овладейтӧмын. Сӧмын сэки сійӧ вермас веськӧдлыны пропаганда делӧӧн, кутас пользуйтчыны комсомолецъяслӧн уважениеӧн, сӧмын сэки кутасны сы дорӧ локны гӧгӧрвотӧм вопросъясӧн да сійӧ вермас контролируйтны комсомолецъяслысь велӧдчӧм.

Февраль тӧлысьын миян газетын петаліс статья Наркомземса комсомольскӧй организацияын пропаганда делӧ омӧля сувтӧдӧм йылысь. Колӧ вӧлі виччысьны, мый Наркомземса комсомолецъяс да медводз налӧн секретарь Боровиков ёрт вӧчасны сійӧ статьяысь колана выводъяс да бурмӧдасны ассьыныс удж. Но, со колис нин сійӧ кадсянь куим тӧлысь сайӧ, а Наркомземса комсомольскӧй организацияын положениеыс пыр на важыс—коді вӧлі пукалӧ II либӧ I глава вылын, ӧні сэн на жӧ, а коді велӧдчыны эз заводитлы и ӧні на оз велӧдчыны. А ӧд Боровиков ёрт не этшаысь сёрнитліс велӧдчыны колӧм йылысь. Сылӧн кывъясыс торъялӧны делӧсьыс.

Либо со босьтам Доруправлениеса комсомольскӧй организацияысь секретарӧс Окуловская ёртӧс. Сійӧ комсомолецъяслӧн велӧдчӧм йылысь сведениеын Пасичник фамилия весьтӧ гижӧма: „Сведениеяс абуӧсь. Пасичник муніс рейсӧ“. Тайӧ гижӧдыс выдавайтӧ Окуловская ёртӧс. Сійӧ оз тӧждысь комсомолецъяслӧн велӧдчӧм вӧсна, тайӧ вопросыс сылы дум вылас усьлывлӧ сӧмын сведенияс составляйтан здукӧ.

А горкомолса веськӧдлысьясӧс интересуйтӧ сӧмын сведениеяс получайтӧм. Видзӧдласны лыдпасъяс вылӧ, качайтыштасны юръяснаныс да и вурыштасны кутшӧмкӧ корка костӧ. Ни горкомолса секретарь Смолев ёрт, ни пропаганда отделса работник Попов ёрт оз вермыны ошйысьны, мый найӧ нуӧдлӧны партиялысь история велӧдысьяскӧд беседаяс, контролируйтӧны налысь удж, сетӧны тырмымӧн колана отсӧг.

ВЛКСМ торъя райкомъясын делӧыс абу жӧ ошйысяна. Сідзи, ВЛКСМ Емдінса райком бердын неважӧн муніс комсомольскӧй активкӧд беседа ВКП(б) история вопросъяс кузя. Тайӧ беседаыс петкӧдліс, мый комсомольскӧй актив пӧвсысь уна ёртъяс велӧдчӧны омӧля, а ӧткымынъяс и дзик оз босьтлывлыны книгасӧ киӧ.

Тайӧ артмӧ сы вӧсна, мый комсомольскӧй кадръяслӧн политическӧй образование бӧрся контроль оз нуӧдсьы. Контроль—сійӧ абу сведениеяс чукӧртӧм. Контроль эм руководствоӧн ӧти форма. Контролируйтны значит отсавны революционнӧй теория самостоятельнӧя велӧдысьяслы, артавны томйӧзлысь уна сикаса запросъяссӧ да удовлетворяйтны найӧс. Аскадӧ котыртны колана лекция, индивидуальнӧй либӧ групповӧй консультация, либӧ товарищескӧй собеседование.

ВЛКСМ райкомъясса, горкомса, а сідзжӧ комсомольскӧй комитетса секретарьяслы колӧ тшӧкыдджыка нуӧдлывны самостоятельнӧя велӧдчысь комсомолецъяскӧд индивидуальнӧй беседаяс, частӧджык сувтӧдлывны политобразование йылысь вопросъяс комсомольскӧй собраниеяс вылын.

Комсомольскӧй организацияса веськӧдлысьяс долженӧсь ыджыдджык упор пуктыны теоретическӧй велӧдчӧмлӧн качество вылӧ.

Ӧткымынъяс мӧвпалӧны, мый налӧн паметь бур, лыддяс ӧтчыд „Краткӧй курс“ да сійӧя ставсӧ нин тӧдны кутас. Революционнӧй теория велӧдӧм дорӧ татшӧм кокниа относитчӧ мыскӧд колӧ нуны решительнӧй тыш. Комсомолецъясӧс колӧ велӧдны упорнӧя да настойчивӧя уджавны книга вылын, пыдіа тӧдмасьны быд вопвосӧн, отсавны быдног, медым материал сійӧ усвоитіс бура, крепыда, некутшӧм гӧгӧрвотӧм местаяс кольтӧг.

Тайӧ лоас сӧмын сэки кор комсомольскӧй веськӧдлысьяс сувтӧдасны пропаганда делӧын, революционнӧй теория велӧдӧм бӧрся настоящӧй большевистскӧй контроль.

УКАЗ

СССР-са ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТ ПРЕЗИДИУМЛӦН

Красной Армияса высшӧй командной составлы воинскӧй званиеяс установитӧм йылысь

Установитны Красной Армияса высшӧй командной составлы татшӧм воинскӧй званиеяс:

I

Общевойсковӧй командиръяслы:

1) Генерал-майор
2) Генерал-лейтенант
3) Генерал-полковник
4) Армияса генерал
5) Сӧветскӧй Союзса маршал.

II

Войска родъяслӧн командиръяслы:

А. Артиллерия
1) Артиллерияса генерал-майор
2) Артиллерияса генерал-лейтенант
3) Артиллерияса генерал-полковник.

Б. Авиация (сы лыдын морскӧй)
1) Авиацияса генерал-майор
2) Авиацияса генерал-лейтенант
3) Авиацияса генерал-полковник.

В. Танковӧй войска
1) Танковӧй войскаса генерал-майор
2) Танковӧй войскаса генерал-лейтенант
3) Танковӧй войскаса генерал-полковник.

Г. Связь кузя войска
1) Связь войскаса генерал-майор
2) Связь войскаса генерал-лейтенант
3) Связь войскаса генерал-полковник.

Д. Инженернӧй войска
1) Инженернӧй войскаса генерал-майор
2) Инженернӧй войскаса генерал-лейтенант
3) Инженернӧй войскаса генерал-полковник.

Е. Технической войска. (Химическӧй, железнодорожнӧй, автомобильнӧй, топографическӧй):
1) Технической войскаса генерал-майор
2) Технической войскаса генерал-лейтенант
3) Технической войскаса генерал-полковник.

III

Интендантъяслы:

1) Интендантскӧй службаса генерал-майор
2) Интендантскӧй службаса генерал-лейтенант
3) Интендантскӧй службаса генерал-полковник.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва,Кремль.
1940 во, май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТ ПРЕЗИДИУМЛӦН

Военно-Морскӧй Флотса высшӧй командной составлы воинскӧй званиеяс установитӧм йылысь

Установитны Военно-Морскӧй Флотса высшӧй командной составлы татшӧм воинскӧй званиеяс:

I

Корабельнӧй службаса высшӧй строевӧй командной составлы:

1) Контр-адмирал
2) Вице-адмирал
3) Адмирал
4) Адмирал флота.

II

Корабельнӧй службаса инженеръяслы:

1) Младшӧй инженер-лейтенант
2) Инженер-лейтенант
3) Старшӧй инженер-лейтенант
4) Инженер капитан-лейтенант
5) 3-ӧд ранга инженер-капитан
6) 2-ӧд ранга инженер-капитан
7) 1-ӧд ранга инженер-капитан
8) Инженер-контр-адмирал
9) Инженер-вице-адмирал
10) Инженер-адмирал.

III

Морскӧй авиацияса высшӧй командной составлы:

1) Авиацияса генерал-майор
2) Авиацияса генерал-лейтенант
3) Авиацияса генерал-полковник.

IV

Береговӧй службаса высшӧй командной составлы:

1) Береговӧй службаса генерал-майор
2) Береговӧй службаса генерал—лейтенант
3) Береговӧй службаса генерал-полковник.

V

Интендантскӧй службаса высшӧй командной составлы:

1) Интендантскӧй службаса генерал-майор
2) Интендантскӧй службаса генерал-лейтенант
3) Интендантскӧй службаса генерал-полковник.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

Первой ранга командарм Б. М. ШАПОШНИКОВЛЫ Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание присвоитӧм йылысь

Первой ранга командарм Борис Михайлович Шапошниковлы присвоитны Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

Первой ранга командарм Г. И. КУЛИКЛЫ Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание присвоитӧм йылысь

Первой ранга командарм Григорий Иванович Куликлы присвоитны Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

Первой ранга командарм С. К. ТИМОШЕНКОЛЫ Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание присвоитӧм йылысь

Первой ранга командарм Семен Константинович Тимошенколы присвоитны Сӧветскӧй Союзса маршаллысь военнӧй звание.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

Сӧветскӧй Союзса маршал С. К. ТИМОШЕНКООС СССР-са Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧн назначитӧм йылысь

Назначитны Сӧветскӧй Союзса маршал Семен Константинович **Тимошенкоос** СССР-са Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧн сійӧс Киевскӧй Особӧй Военнӧй Округӧн командуйтысь обязанностьясысь мездӧмӧн.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

УКАЗ

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

Сӧветскӧй Союзса маршал К. Е. ВОРОШИЛОВӦС СССР Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса председательӧс вежысьӧн да СССР-са СНК бердын Оборона кузя Комитетса председательӧн назначитӧм йылысь

Назначитны Сӧветскӧй Союзса маршал Климент Ефремович **Ворошиловӧс** СССР Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса председательӧс вежысьӧн да СССР Народнӧй Комиссаръяс Сӧвет бердын Оборона кузя Комитетса председательӧн сійӧс СССР-са Оборона кузя Народнӧй Комиссар обязанностьясысь мездӧмӧн.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1940 вося май 7 лун.

ССР СОЮЗСА НАРОДНӦЙ КОМИССАРЪЯС СӦВЕТЫН

ГЕНЕРАЛЬСКӦЙ ДА АДМИРАЛЬСКӦЙ ВОИНСКӦЙ ЗВАНИЕЯС ПРИСВОИТӦМ ВЫЛӦ КАНДИДАТЪЯСӦС ПРЕДСТАВИТӦМ КУЗЯ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННӦЙ КОМИССИЯ НАЗНАЧИТӦМ ЙЫЛЫСЬ

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет назначитіс Краснӧй Армияса да Военно-Морскӧй Флотса высшӧй начальствующӧй составлы ССР Союзса Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн таво май 7 лунся указъясӧн установитӧм генеральскӧй да адмиральскӧй воинскӧй званиеяс присвоитӧм вылӧ кандидатъясӧс представитӧм кузя Правительственнӧй Комиссия татшӧм составын:

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННӦЙ КОМИССИЯСА ПРЕДСЕДАТЕЛЬ—Сӧветскӧй Союзса маршал К. Е. ВОРОШИЛОВ.

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННӦЙ КОМИССИЯСА ШЛЕНЪЯС:

Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысь Сӧветскӧй Союзса маршал С. М. БУДЕННЫЙ;

Краснӧй Армияса артиллерия кузя начальник II-ӧд ранга командарм Н. Н. ВОРОНОВ;

Военно-морскӧй флотлӧн Главнӧй Морскӧй Штабса начальник флотса II-ӧд ранга флагман Л. М. Галлер;

Военно-Морскӧй Флотса Народнӧй Комиссарӧс вежысь флотса II-ӧд ранга флагман И. С. ИСАКОВ;

Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысь Сӧветскӧй Союзса маршал, Сӧветскӧй Союзса Герой Г. И. КУЛИК;

Военно-Морскӧй Флотса Народнӧй Комиссар Флотса II-ӧд ранга флагман М. Г. КУЗНЕЦОВ;

Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысь I-й ранга армейскӧй комиссар Л. З. МЕХЛИС;

ВКП(б) ЦК-са секретарь Г.М. МАЛЕНКОВ;

Краснӧй Армияса автобронетанковӧй управлениесь начальник II-ӧд ранга командарм, Сӧветскӧй Союзса Герой Д. Г. ПАВЛОВ;

Военно-Морскӧй Флотса Народнӧй Комиссарӧс вежысь II-ӧд ранга армейскӧй комиссар И. В. РОГОВ;

Краснӧй Армияса Военно-Воздушнӧй Вынъяс кузя начальник II-ӧд ранга командарм, Сӧветскӧй Союзса Герой Я. В. СМУШКЕВИЧ;

Оборона кузя Народнӧй Комиссар, Сӧветскӧй Союзса маршал, Сӧветскӧй Союзса Герой С. К. ТИМОШЕНКО;

Генеральнӧй Штабса начальник, Сӧветскӧй Союзса маршал Б. М. ШАПОШНИКОВ;

Оборона кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысь I-й ранга армейскӧй комиссар Е. А. ЩАДЕНКО. (ТАСС).

Юбилей честь кузя

Мылдін районса первичнӧй комсомольскӧй организацияясын нуӧдсьӧны собраниеяс, кодъясӧс сиӧма коми областнӧй комсомольскӧй организациялы 20 во тыран лун кежлӧ гӧтӧвитчӧмлы. Комсомолецъяс бӧсьталӧны кӧсйысьӧмъяс гӧтӧвитны рӧдиналы подарокъяс юбилей честь кузя. Мылва кылӧдчан участокын котыртчис комсомольско-молодёжнӧй бригада.

Мылдінын котыртсьӧ кык культбригада, кодъяс мунасны колхозъясӧ, запаньясӧ.

МОРОХИН.

В. И. Ленинлӧн „II Интернационаллӧн крах“ удж йылысь

Ленинлӧн удж „II Интернационаллӧн крах“ босьтӧ ӧні вывті важнӧй тӧдчанлун. Социал-шовинизм критикуйтӧмын классическӧй образец, кодӧс сетӧма Ленинӧн тайӧ уджас, отсалӧ правильнӧя донъявны II Интернационалса да социал-демократическӧй партияясса ӧнія лидеръяслысь мӧд империалистическӧй войнаын поведениесӧ.

„II Интернационаллӧн крах“ удж Ленин гижис 1915 вося гожӧмын. Во гӧгӧрнин вӧлі муно империалистическӧй бойня, и тыдалӧ вӧлі, мый сійӧ оз регыдӧн помась. Войнаӧ вӧлі кутчысьӧны выль странаяс. Сё сюрсъясӧн гибнитісны йӧз разнӧй фронтъяс вылын. Война омӧльтчӧдіс капиталистическӧй странаяслысь экономическӧй подувъяссӧ, вӧрзьӧдіс европейскӧй государствояслысь политическӧй режим.

Массаяслӧн бедствиеяс, войналӧн жертва лыдыс содісны лунысь-лун да лоины зэв гырысьӧсь. Тайӧ чужтіс империалистическӧй правительствояслы паныд недовольствуйтчӧм. Заводитчис шовинистическӧй иллюзияясысь палялӧм. Массаяс кутісны гӧгӧрвоны, мый найӧ лоисны пӧръялӧмлӧн жертваясӧн, социал-демократическӧй партияясса веськӧдлысьяс подлӧй изменалӧн жертваясӧн.

Первой империалистическӧй война тырыйӧ эрдӧдіс II Интернационалса веськӧдлысьяслысь обанкротитчӧмсӧ, налысь марксизмлы изменасӧ. Колӧ вӧлі весавны марксизм сійӧс II Интернационалса вождьясӧн извращениеясысь да опошлитӧмысь да обобщитны международнӧй рабочӧй движениелысь опытсӧ творческӧй, революционнӧй марксизм позицияяссянь. Ленин вӧчӧ тайӧ став гигантскӧй теоретическӧй уджсӧ. Сійӧ помӧдз разоблачитӧ оппортунизмсӧ да социал-шовинизмсӧ II Интернационалса вождьяслысь.

Войналӧн тайӧ кадколасас Ленин эрдӧдӧ империализмлысь особенностьяссӧ, кодъяс торйӧдӧны сійӧс капитализм развитиелӧн домонополистическӧй стадияысь да петкӧдлӧ, мый империализм эм пролетарскӧй революциялӧн канун. Ленин индӧ пролетариатлы сылысь война кадся могъяссӧ да подулалӧ социализмлӧн медвойдӧр ӧти странаын победа йылысь теория.

XX нэм заводитчӧмсянь капитализм пырис аслас развитиелӧн выль да высшӧй стадияӧ—империализм стадияӧ. „Капитализм прогрессивнӧйысь лои реакционнӧйӧн, сійӧ развитіс производительнӧй вынъяс сэтшӧма, мый человечестводы лоӧ либӧ вуджны социализмӧ, либӧ воясӧн да весиг дасвоясӧн переживайтны „великӧй“ державаяслысь вооруженнӧй тыш капитализмӧс искусственнӧя, колонияясӧн, монополияясӧн, привилегияясӧн да быдсяма национальнӧй угнетениеӧн сохранитӧм вӧсна“. (Ленин, Соч., т. XVIII, 195 стр.).

Ленин петкӧдлӧ, мый империалистическӧй войнаяс являйтчӧны реакционнӧй, грабительскӧй, несправедливӧй войнаясӧн колонияяс выльпӧв юклӧм вӧсна, мукӧд нацияясӧс поработитӧм вӧсна. Татшӧм войнаялӧн сущностьыс оз вежсьы сыысь, коді империалистъяс пӧвсысь заводитіс войнасӧ, кутшӧм вӧлі войнаӧ босьтчан помкаыс. Войналӧн сущностьыс определяйтсьӧ сійӧн, кутшӧм класс нуӧдӧ войнасӧ. И сӧмын рабочӧй класслӧн коренной интересъяс подув вылын, рабочӧй движениелӧн конечнӧй цель подув вылын позьӧ вӧлі решитны война дінӧ отношение йылысь вопрос.

Первой империалистическӧй война, „человеческӧй учреждениеясын уна сісь, важмӧм, омертвейтӧм торъяс беспощалнӧя эрдӧдӧмӧн, разоблачайтӧмӧн да жугӧдӧмӧн“, вӧлі крутӧй переломӧн рабочӧй движение историяын да сыкӧд тшӧтш II интернационалса партияяслӧн генеральнӧй проверкаӧн. Первой империалистическӧй война восьтіс, эрдӧдіс социал-демократическӧй партияяс радъясын дасвояс чӧжӧн быдмӧм оппортунизм.

„II Интернационаллӧн крах“ уджын Ленин став боксянь да пыдіа эрдӧдӧ оппортунизм чужан помкаяс, сылысь экономическӧй да историческӧй подувсӧ, сылысь классовӧй природасӧ да сылысь социал-шовинизмӧ вуджӧмсӧ.

Ленин исключительнӧй вынӧн разоблачайтӧ II Интернационаллысь вождьяссӧ, найӧс бичуйтанаа да уничтожайтана критикуйтӧмӧн. Ленинлӧн тайӧ уджыс являйтчӧ замечательнӧй политическӧй памфлетӧн, кӧні петкӧдлӧма социализм делӧлы изменникъяслысь зывӧк чужӧмсӧ.

Социал-шовинизм—оппортунизмлӧн разновидность. Социал-шовинизм, велӧдӧ Ленин, эм империалистическӧй войнаын отечество доръян идеяяс признайтӧм, тайӧ войнаын социалистъяслысь „асланыс“ странаясса буржуазиякӧд да правительствояскӧд союз оправдайтӧм, „асланыс“ буржуазиялы паныд пролетарско-революционнӧй действиеяс проповедьысь да поддержитӧмысь ӧткажитчӧм, рабочӧйяс юкӧнлӧн буржуазиякӧд союз пролетарскӧй массалы паныд.

Социал-шовинистъяс—рабочӧй движениеын буржуазиялӧн агентъяс, пролетариатлы буржуазнӧй идеология, буржуазнӧй влияние вайысьяс. Тайӧ—„пролетарскӧй революциялӧн буржуазнӧй врагъяс, кодъяс мирнӧй кадӧ нуӧдӧны ассыныс буржуазнӧй уджсӧ гусьӧн, рабочӧй партияяс пытшкӧ овмӧдчӧмӧн, а кризис эпохаӧ пыржӧ лоӧны став ӧтувтчӧм буржуазиялӧн восьса союзникъясӧн...“ (сэн жӧ, 86 стр.).

Оппортунизмлӧн эмӧсь аслас вужъяс объективнӧй действительностьын. Рабочӧй класс абу торъялӧма китайскӧй стенаӧн мукӧд классъясысь. Капитализм развивайтчигӧн рӧзӧритчысь посни буржуазия пыр вочасӧн йӧткыссьӧ рабочӧй класс радъясӧ да пыртӧ сэтчӧ колебайтчӧм, шатание да идеологиялысь неустойчивость. Тайӧ мелкобуржуазнӧй влияниеыс неизбежнӧя петкӧдчӧ массовӧй рабочӧй партияясын оппортунизм формаын. „...Оппортунизм—абу случайность, абу грех, абу оплошность, абу торъя йӧзлӧн измена, а бытса историческӧй эпохалӧн социальнӧй продукт,“—гижӧ Ленин (сэн жӧ, 271 стр.).

Оппортунизм быдмис капитализм развитиелӧн относительнӧ мирнӧй эпохаӧ. Империализм чужтӧ выль почва оппортунизм быдмӧм вылӧ. Империалистическӧй буржуазия колониальнӧй сверхприбыльяс счет весьтӧ подкупайтӧ рабочӧй класслысь верхушкасӧ да тайӧн вӧчӧ аслыс опора рабочӧй движениеын. Пролетариатлысь вылыс слӧйсӧ привилегированнӧй „рабочӧй аристократияӧ“ пӧртӧмӧн, буржуазия сувтӧдіс сійӧс паныд ӧстальнӧй рабочӧй массалы, вӧчис раскол рабочӧй классын.

II Интернационалса партияясын да массовӧй рабочӧй организацияясын быдмис оппортунистическӧй руководительяслӧн да чиновникъяслӧн быдса армия. Тайӧ бюрократияыс лоис социал-шовинизмлӧн главнӧй опораӧн да проводникӧн.

Тайӧ „рабочӧй аристократияыс“ буржуазиякӧд ӧтшӧтш заинтересован колонияяс угнетайтӧмын да грабитӧмын, империалистическӧй войнаын.

Энгельс нӧшта кольӧм нэмса 60-ӧд воясын на гижліс сы йылысь, мый английскӧй буржуазия гырысь колониальнӧй владениеяс подув вылын обеспечивайтӧ рабочӧй класслысь квалифицированнӧй юкӧнсӧ привилегированнӧй положениеӧн, вӧчӧ раскол рабочӧй классын, чужтӧ аслыс сикас „буржуазия“ пролетариат пӧвсын. И збыльысь, английскӧй рабочӧй класслӧн тайӧ привилегированнӧй верхушкаыс, коді составитіс основнӧй ядросӧ тред-юнионъяслысь, да лейбористскӧй партиялысь, английскӧй империализмлӧн став бӧръя история чӧж служитіс надежнӧй опораӧн реакционнӧй английскӧй буржуазиялы колонияяс грабитӧмын, быдса нацияяс угнетайтӧмын да эксплоатируйтӧмын, английскӧй рабочӧй классӧс развращайтӧмын.

(*Помсӧ видзӧд локтан №-ысь*).

Красной армияса начальствующӧй составӧс да красноармеецъясӧс наградитӧм

СССР Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум наградитіс СССР-са орденъясӧн да медальясӧн финскӧй белогвардейщиналы паныд тышкасян фронт вылын командованиелысь боевӧй заданиеяс образцовӧя олӧмӧ пӧртӧмысь да сэки петкӧдлӧм доблестьысь да мужествоысь—1.746 мортӧс Красной Армияса начальствующӧй да красноармейскӧй составысь, начальствующӧй составса семьяяслысь шленъясӧс, госпитальясса да гражданскӧй учрежденияссa работникъясӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма—13 мортӧс, „Красное знамя“ орденӧн—240 мортӧс, „Красная звезда“ орденӧн—390 мортӧс, „За отвагу“ медальӧн—430 мортӧс, „За боевые заслуги“ медальӧн—673 мортӧс.

Награжденнӧйяслӧн список йӧзӧдсьӧ „Красная звезда“ газетын.

УКАЗ

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн

МОСКОВСКӦЙ ГОСУДАРСТВЕННӦЙ УНИВЕРСИТЕТ ЛЕНИН ОРДЕНӦН НАГРАДИТӦМ ЙЫЛЫСЬ

Московскӧй государственнӧй университетлысь—старейшӧй русскӧй университетлысь 185 вося юбилей ознаменуйтӧмӧн, да сылысь тӧдчана заслугаяс наука, культура развитие да высококвалифицированнӧй специалистъясӧс гӧтӧвитан юкӧныn учитывайтӧмӧн наградитны Московскӧй государственнӧй университет ЛЕНИН ОРДЕНӦН.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 во, май 7 лун.

В. М. Молотов ёртӧн югославскӧй хозяйственнӧй делегацияӧс примитӧм

Тавося май 3 лунӧ СССР Совнаркомса Председатель да Иностраннӧй делӧяс кузя Народнӧй Комиссар В. М. Молотов ёрт примитіс югославскӧй хозяйственнӧй делегацияӧс—делегациясӧ возглавляйтысь Г. М. Джорджевичӧс да делегацияса шленъясӧс—Торговля да Промышленность кузя министрӧс вежысь г. С. Обрадовичӧс, Национальнӧй банкса Вице-Президент г. Л. Микичӧс, Торговля да промышленность кузя министерствоӧн Внешней Торговля кузя управлениеса директор г. Р. Вичаничӧс, Национальнӧй банкса исполнительнӧй сӧветысь шлен г. И. Арсенекӧс, Иностраннӧй делӧяс кузя министерствоса сӧветысь г. В. Марковичӧс.

Беседаыс нюжаліс куим час гӧгӧр.

СНИМОК ВЫЛЫН: Киров нима колхозса старшӧй огородник Л. Малыгина пикируйтӧ капуста.

Фото Г. Ермолинлӧн

КОЛХОЗНӦЙ МУЯС ВЫЛЫН

ТРАКТОРЪЯС ПЕТІСНЫ МУЯС ВЫЛӦ

Тувсов кӧдза уджъяс разгарын. Паджгаса „Звезда“ колхоз кӧдзис 15 гектар зӧр. Гӧрӧма 5 гектар. „Марс“ колхоз кӧдзӧ. Подготовитӧма 13 га. Уджалӧ тайӧ колхозын 3 трактор. „Югӧр“ колхозын гӧрӧны 2 трактор. „Ордым“ да „Культурник“ колхозъяс гӧрӧны вӧлӧн. Талун мувыса уджъясӧ босьтчис „Май“ колхоз.

Паджга МТС-са М.В Гавбовлӧн тракторнӧй бригада куим лунӧн гӧрис 41 гектар (мягкӧй пахота вылӧ вуджӧдӧмӧн). Петіс уджавны сідзжӧ А. А. Безносиковалӧн бригада. Ыбын Надуткин ёрт бригадаын тракторист В. Т. Кононов сывдіс тракторлысь подшипникӧс. Трактор лоис ремонтируйтны.

ТУРЫШЕВ.

Паджга МТС.

КОМСОМОЛЬСКО-МОЛОДЁЖНӦЙ ЗВЕНО

Слӧбӧда сиктын (Сыктывдін район) тувсов гӧракӧдза уджъяс вылӧ петісны став колхозъяс. „Чарла мӧлӧт“ колхозын быдлун гӧрӧны 14—15 вӧлӧн.

Бура уджалӧ гӧрӧмын Егор Андреевич Юркин. Сійӧ быдлун лунся нормаяс тыртӧ 250 прочент вылӧ. Оз омӧля уджавны и И.П. Коданев, Е.В. Юркина да мукӧд гӧрысьяс. Найӧ лунся нормаяс пыр тыртӧны 150-170 прочент вылӧ.

„Свет“ колхоза комсомольскӧй организация котыртіс комсомольско-молодёжнӧй звено. Комсомолецъяс тӧдмӧдӧны колхозникъясӧс „Видзму овмӧс продуктаяс заготовитан да ньӧбан политикаын вежсьӧмъяс йылысь“ ВКП(б) ЦК-лӧн да СССР-са Совнаркомлӧн бӧръя постановлениеӧн.

ЛАПИН.

ДАСЬТӦНЫ БУР ВӦВЪЯС

Колхозын тувсов гӧракӧдза кампание успешнӧя нуӧдӧмын ыджыд роль ворсӧ бур упитанностя, ён вӧв.

„Мопровец“ колхоз (Емдін район, От сиктсӧвет) кӧдза кежлӧ вӧвъяс дасьтыны заводитіс апрель тӧлысь заводитчӧмсянь. Уна вӧвъясӧс вӧлі сувтӧдӧма шойччыны. Сідзжӧ сэкся нь вӧвъяслы заводитісны сетны усиленнӧй кӧрым—зӧр да жмык.

Бур упитанностя вӧвъяс дасьтӧмӧ делӧвӧя кутчысис и комсомольскӧй организация.

Кык конюхӧс, кодъяс вӧлі омӧля радейтӧны вӧвъясӧс, вежисны томйӧзӧн. На местаӧ индісны уджавны Аркадий Тыринӧс да Коля Козловӧс.

Налы отсавны кутіс комсомольскӧй организацияса секретарь Бутиев ёрт. Том йӧзлы, сы йылысь кыдзі колӧ пуктыны вӧвъяс бӧрся уход, найӧс вердны, юктавны, судзӧдіс литература. Нуӧдліс уна беседаяс кӧрым бура используйтӧм кузя. Пыр корлывлісны комсомольскӧй собранияс вылӧ.

Томйӧз сьӧлӧмсяньныс кутчысисны асланыс уджӧ.

Аркадий Тыринлӧн 13 вӧв. Сылы сетлісны уна омӧльтчӧм вӧвъяс. Аслас бура дозьӧритӧмӧн да кӧрым бура используйтӧмӧн Аркадий добитчис вӧвъяслысь упитанностьсӧ тӧдчымӧн бурмӧдӧм.

Сідзжӧ сійӧ бура кутіс следитны колхозникъяс бӧрся, кыдзи найӧ вӧвъясӧс используйтӧны удж вылын. Тайӧ сідзжӧ сетіс бур результатъяс—дзикӧдз бырисны вӧвъяслӧн доймӧм случайяс.

Оз кольччы ёртсьыс и Коля Козлов. Сійӧ тулыс кежлӧ вӧвъясӧс гӧтӧвитӧмын да найӧс дозьӧритӧмын петкӧдлӧ пример мукӧд конюхъяслы. „Стрела“, „Вещий“ „Батрак“ да мукӧд вӧвъяс упитанность серти фермаын лыддьысьӧны медся бур вӧвъясӧн.

Кык ёртлӧн 26 вӧв гӧтовӧсь петны кӧдза уджъяс вылӧ да пӧртны олӧмӧ любӧй задание.

С. Т.

Иван Петрович Марков—Сӧветскӧй Союзса Герой

СПАСПОРУБЫН ЫДЖЫД ПРАЗДНИК

СПАСПОРУБ, 9. (Телефон пыр). Май 7 лунӧ татчӧ воис радостнӧй юӧр: Спаспорубса колхозникъяслӧн земляклы, лейтенант Иван Петрович Марков ёртлы финскӧй белогвардейщиналы паныд тыш нуӧдан фронт вылын Командованиелысь боевӧй заданиеяс образцовӧя олӧмӧ пӧртӧмысь да сэки петкӧдлӧм отвагаысь да геройствоысь присвоитӧма Сӧветскӧй Союзса Геройлысь звание Ленин орден да „Золотая звезда“ медаль сетӧмӧн.

Тайӧ радостнӧй юӧрсӧ пасйӧм могысь колхознӧй клубӧ торжественнӧй собрание вылӧ чукӧртчисны колхозникъяс да колхозницаяс, сиктса интеллигенция кык сё сайӧ морт. Президиумын Сӧветскӧй Союзса Геройлӧн бать—Петр Михеевич, мамыс да вокыс Михаил—МТС-са тракторист-стахановец да мукӧдъяс.

Собрание вылын пӧсь патриотическӧй речӧн выступитіс Геройлӧн бать—Петр Михеевич. Сійӧ висьталіс, мый бытті с 6 пи. Мед ыджыдыс—Федор служитӧ дасӧтикӧд во Красной Армия радъясын. Мӧд—Михаил сідзжӧ вӧлі Красной Армияын. Коймӧд—Иван велӧдчис Ленинградскӧй военнӧй школаын, кодлы ӧні миян рӧднӧй правительство присвоитіс Сӧветскӧй Союзса Геройлысь звание. Кыкӧн велӧдчӧны средней школаын. Петр Михеевич ӧні ачыс уджалӧ колхознӧй строительнӧй бригадаын.

Собрание мӧдӧдіс Сталин ёртлы чолӧмалӧм.

ЛАТЫШЕВ.

КЫЛӦДЧАН УДЖЪЯС ВЫЛЫН

Сыктыв вӧрпромхоз кузя кылӧдчан уджъяс вылын котыртӧма 12 комсомольско-молодёжнӧй бригада, кодъясын 134 морт. Тайӧ бригадаясысь витыс уджалӧны Куратовскӧй вӧрпунктын.

Некрасов ёртлӧн 10 морта бригада (Буб ю) май 4 лун кежлӧ помаліс вӧр катайтӧм. Лунся нормаяс найӧ пыр выполняйтісны 150-200 прочент вылӧ.

Вӧр катайтӧм вылын татшӧм жӧ показательяс петкӧдлӧны и мукӧд комсомольскӧй бригадаяс, кыдз босьтам Д. Л. Парначевлӧн (Виз ю) В. И. Юговлӧн, П. М. Юговлӧн (М. Визинга ю) да с. в.

Войщугрӧм участокын (М. Визинга) уджалӧ комсомолкаяслӧн 8 морта бригада. Найӧс ставнысӧ дзик на неважӧн примитӧма ВЛКСМ радъясӧ. Бригада ордйысьӧ Югов бригадакӧд, лунся нормаяс тыртӧ 150-160 прочент вылӧ.

Оз омӧля уджавны комсомольскӧй бригадаяс Степановлӧн (Баня яг), В. И. Гобановлӧн (Воль ю), Сажинлӧн (М. Визинга ю) В. В. Поповлӧн (Чуим ю) да мукӧдъяслӧн.

Куратовскӧй да Обросовскӧй вӧрпунктъясса комсомольскӧй организацияяс заключитісны договор кылӧдчан уджъясын образцовӧй показательяс петкӧдлӧм кузя.

Сыктыв вӧрпромхозын быд ю кузя котыртӧма показательяслысь доска, лэдзсьӧны стенгазетаяс.

Комсомолецъяс оз сӧмын бура уджавны производство вылын. Найӧ ыджыд агитмассӧвӧй удж нуӧдӧны рабочӧйяс пӧвсын. Со босьтам Гагшорса вӧрпунктын 29 медбур комсомолец уджалӧны агитаторъясӧн. На пиын: И. Г. Гуляев, Д. П. Степанов, Мартюшов, Холопов, Попов, Стрекалов да мукӧдъяс.

Передовӧй томйӧз, стахановецъяс пиысь Сыктыв вӧрпромхоз кузя сӧмын 1940 вося I кварталын примитӧма комсомолӧ 31 мортӧс.

Вӧрпромхозса комсомолецъяс уджалӧны и ассыныс идейнӧй уровень кыпӧдӧм вылын. Со босьтам комсомолецъяс: Стрекалов Мартюшов, Холопов, Третьяков, Попов изучайтӧны нин „ВКП(б) история краткӧй курслысь“ 5-ӧд глава. Учебник кындзи найӧ лыддьӧны тшӧтш и Ленинлысь да Сталинлысь произведениеяс.

Котыртӧма и обороннӧй удж. Обросовскӧй вӧрпунктын 11 комсомолец сдайтісны нин нормаяс куим обороннӧй значок вылӧ. Куратовскӧй вӧрпунктын сідзжӧ муно значокъяс вылӧ нормаяс сдайтӧм. Но колӧ индыны, мый физкультура да спорт кузя Сыктывса райсовет ньӧти оз отсав вӧручастокъясын физкультурнӧй удж сувтӧдӧмын. Райрабочкомлӧн физкультурник Дробченко некутшӧм удж вӧрын оз нуӧд. Волас участокад да баракъясын сӧмын и туплясяс.

Н. СИГКАРЕВ.

МЫЙЛА ОЗ УДЖАВ ЛИТКРУЖОК?

Миян Чухлӧмса НСШ-ын эм уна велӧдчысьяс, кодъяс зэв ёна интересуйтчӧны литератураӧн. Унаӧн асьныс гижалӧны висьтъяс да стихотворениеяс. Февраль тӧлысьын вӧлі котыртӧма литературнӧй кружок, но руководитель учитель М. И. Барсуков оз чукӧртлывлы кружоксӧ да некутшӧм удж оз нуӧд.

Мукӧд пӧлӧс кружокъяс школаын уджалӧны бура. Сійӧ жӧ Барсуков бура руководитӧ драмкружокӧн. А литературнӧй кружоклӧн некутшӧм удж оз тыдав, кӧть эськӧ желаниеыс велӧдчысьяслӧн эм ыджыд. Ми ӧбижайтчам Барсуков ёрт вылӧ.

И. Н. САЖИН,
А. В. САЖИН.

ТРУС

(Пом. Воддзасӧ видзӧд колян номеръясысь)

Катюша. Ме жӧ висьтала эз ветлы. Витька эз ветлы. Ветліс Виктор. Мекӧд. Со сійӧ... (*Сійӧ бергӧдчӧ ӧшиньлань. Викторлӧн юр пыр жӧ вошӧ*).

Сержант. Сійӧ? Но сэні некоді абу.

Катюша (*шлапкӧ киясныс бокъясас*). Значит, со сійӧ кытчӧ сэки вошліс! Значит, сійӧ... (*Котӧртӧ ӧшиньлань*).Виктор, Виктор?

Сержант (*Тосялы*). Мый тані вӧчсьӧ?

Катюша (*чеччыштӧ ӧшиньӧд, сцена сайын*). Сулав, сулав! Ме ог лэдз тэнӧ!.. (*Сылӧн гӧлӧс пыр ылысмӧ*).

Миша (*жугыля*). Витька, висьтав мыйкӧ...

Витька (*юрсӧ ӧшӧдӧмӧн, олӧ чӧв*).

Костя (*выразительнӧя шутёвтӧ да вешйӧ бокӧ. Витька дорӧ некод оз коль*).

Тося. Командир ёрт, миян кык Виктор.

Сержант. Кык?!

Тося (*сьӧкыда лолыштӧмӧн*). Кык. Сӧмын мӧд йывсьыс ми думыштныс эг кужӧ.

Воссьӧ ӧдзӧс. Катюша кыскӧ Викторӧс.

Катюша. Ме вайӧді сійӧс, ме вайӧді сійӧс!

Сержант. Тайӧ и эм мӧд Викторыс?

Катюша. Тайӧ настоящӧй! Кыдз сӧмын ті висьталінныд сотчӧмъяс йывсьыд, ме пыр жӧ и мӧвпыштіи... Сійӧ сэки кытчӧкӧ вошис магазинысь, и ме сійӧс вошті. А сэсся вокзалын аддзысим. Став дӧрӧмыс косясьлӧма. Кутшӧм сійӧ сэки вӧлі! Шуӧ: „Тайӧ нинӧм, ме, шуӧ, уси да доймышті, сӧмын, шуӧ, эн висьтав лагерын, а то кутасны юасьны. А доймӧмыс, шуӧ, и сідз бурдас...“

Виктор (*кӧсйӧ пышйыны*). Тэ жӧ кӧсйысин.

Сержант. Доймӧм?

Катюша (*Викторлы*). Ланьт! (*Сержантлы*). Кыдзи ті он гӧгӧрвоӧй? Сійӧ эз кӧсйы висьтавын сотчӧм йылысь да и пӧръяліс, дойми пӧ. Ме ӧні ставсӧ дзик пыр гӧгӧрвои. Тайӧ доймӧм вӧснаыс сійӧ и купайтчыны эз ветлыв...

Миша. А ме сійӧс биӧ йӧткылі...

Костя. Крыша вывсянь чеччыштны заставитлім! А сылы, кӧнкӧ, висьӧмыс бергӧдчыны оз лэдз.

Виктор (*бергӧдчӧ Витькалань*). Ме ог тӧд, пӧста ог тӧд, мый месянь налы колӧ...

Сержант (*небыда*). Подсосинскӧй переулокын—сэн вӧлін тэ?

Виктор (*сержантлы синмас видзӧдӧмӧн, лӧня*). Но ӧд, оз сулав сы йылысь казьтывнысӧ.

Витька. Ребята, ме ог вермы... Лэдзӧй висьтавны. Ребята, ме кӧсъя висьтавны. Ми сійӧс трусӧн шуим... Дзик пӧстаысь. Дразнитім, мый сійӧ Катькакӧд дружитӧ, нылкакӧд... А трусыс-сӧ абу сійӧ. Трусыс ме... (*Лэдзӧ юрсӧ*).

Миша (*презрительнӧя*). А сідз жӧ порсь. Йӧзлысь слава кӧсйин босьтны...

Витька. Честное слово, ме дзик эг кӧсйыв... Но ті ставныд сідзи уськӧдчинныд, а сэні нӧшта Катька горзӧ—замечательнӧй, да сэтшӧм, да татшӧм, мый ме... мый менам...

Сержант (*насмешкаӧн*). Юрыд бергӧдчис?

Витька (*бергӧдчӧ да надзӧн мунӧ ӧдзӧслань. Некод нинӧм оз шу*).

Виктор (*горӧдӧ сылы*). Витя, сулав. Вить, а Вить! Ставыс тайӧ пустяк... Тэ мӧдысь сідзжӧ... Лоас нӧшта пожар... То есть, не сійӧ...

Сержант. Именно, не сійӧ. Пожаръяс, надейтча, мый водзӧ оз лоны. А отличитчыны сійӧ, дерт, удитас на. Сійӧ ӧд тіян боевӧй? А? Кыдзи, ребята?

Виктор (*пӧся*). Медся боевӧй!...

Костя да Миша (*лӧня*). Сідзсӧ боевӧй эськӧ да...

Сержант. Ну, ме и висьтала. А тэныд, Виктор, лоас мекӧд карӧдз ветлыны. Машина вылын. Сэні тэнӧ мый сюрӧ виччысьӧ. (*Тосялы*). Лэдзанныд?

Тося. Тіянкӧд? Дерт жӧ.

Сержант. Рытнас—бӧр. Гашкӧ, кӧсъян кодӧс кӧ ёртъяссьыд тшӧтш босьтны?

Виктор (*радостнӧя*). А позьӧ? Сідз кӧ—Катюшаӧс. И... и Витькаӧс...

Сержант. Молодец! (*Мунӧ ӧдзӧслань. Ставӧн сы бӧрся*).

Миша (*шопотӧн*). Товарищ командир, а товарищ командир...

Сержант (*мукӧдсьыс кольччӧмӧн*). Мый висьталан, приятель?

Миша. Мыйла ті сійӧс карас нуӧданныд?

Сержант. Секрет.

Миша. Ну-у...

Сержант (*гусьӧн*). Сӧмын эн висьтав некодлы.

Миша. Честное пионерское...

Сержант. Ну, смотри... (*Копыртчӧ да мыйкӧ вашкӧдӧ пеляс*).

Миша (*ыджыд радлунӧн*). Збыль?

Сержант. Т-сс!.. (*Мунӧ*).

Миша сулалӧ ӧтнас, сэсся радлунсӧ кутны вермытӧг кутӧ чеччавны да бергавны места вылас. Сылы окота горзыны, сьывны, юксьыны кодкӧдкӧ аслас шудӧн. Кылӧ ывлаын автомобиль гудӧк шы. Кылӧны гӧлӧсъяс: „Досвиданья, досвиданья!..“ Миша локтӧ сцена дорӧ да гора театральнӧй шопотӧн горӧдӧ залӧ.

Миша (*кисьыс рупор вӧчӧмӧн*). Ребята, мый ме тіянлы висьтала... Сӧмын ни гу-гу. Секрет... Гӧгӧрвоинныд? Ребята! Миян лагерын, тыдалӧ, лоас асланым орденоносец!

(Занавес).

СНИМОК ВЫЛЫН: Нювчим средней школаса затейникъяс: (шуйгавывсянь) Э. Гришин, Ф. Анисимова да Т. Савин.

Фото Г. Ермолинлӧн.

Административнӧй пыл

Мария Попова мӧд во нин уджалӧ Емдінса прокуратураын. Делӧвӧя да сьӧлӧмсянь босьтчӧ сійӧ быд уджӧ, бура вӧчӧ прокурорлысь поручениеяс. Кольӧм восянь сійӧ заводитіс тӧдмасьны криминалистикаӧн да мукӧд делӧӧн, коді колӧ прокуратураса работниклы. Попова гӧтӧвитчӧ пырны велӧдчыны правовӧй школаӧ, кӧсйӧ лоны следовательӧн.

Ставыс вӧлі бур. Мария Попова лыддьысис бур комсомолкаӧн, но бӧръя кад сійӧ ставыс вежсис.

Ӧтчыд февраль тӧлысьын телефон пыр скӧр гӧлӧс Поповалы висьталіс:

— Пырысь пыр локтӧй райкомолӧ!

Тасянь ставыс и заводитчис.

Прокурорлысь юасьӧмӧн Маша муніс райкомолӧ.

— Эм райкомоллӧн решение тэнӧ, Попова ёрт, босьтны уджавны татчӧ технической секретарӧн,— висьталіс райкомолса секретарь Суровцев ёрт.

— Ме, Суровцев ёрт, кӧсъя велӧдчыны. Ӧні гӧтӧвитча нин.

— Ме некутшӧм велӧдчӧм ни лоны кӧсйӧм ог признайт,—дӧзмӧмӧн орӧдіс секретарь.—Аски мед вӧлі локтӧма да кутчысьӧма уджӧ.

Кор райкомол решение йылысь Попова ёрт юӧртіс прокурорлы сійӧ шуис мый удж вылысь мездыны оз вермы ӧні, а райкомолсянь сылы немтор на эз висьтавлыны.

Колисны лунъяс, тӧлысьяс, но прокурор да райкомолса веськӧдлысьяс пыр эз вермыны воны ӧти кывйӧ Попова ёрт уджалӧм кузя. Прокурор сійӧс удж вылысь эз мезды, а райкомолса веськӧдлысьяс заставляйтісны локны райкомолӧ.

Апрель 15 лунӧ Попова ёртӧс корисны бара райкомолӧ, бюро вылӧ.

Бюро вылын дыр сёрнитны эз кутны. Поповалысь нинӧм эз юавны, нинӧм сылы эз висьтавны.

— Коді, медым сетны выговор Поповалы, бюролысь шуӧм олӧмӧ пӧрттӧмысь,—гӧлӧсуйтіс Суровцев ёрт.—Поповалы объявляйтсьӧ выговор.

— Гашкӧ ӧні сійӧ локтас уджавнысӧ,—шыасис ӧти.

— Миянлы выговора йӧзыд оз ковны,—ӧвтыштіс кинас Суровцев.

А мыйысь нӧ, Суровцев ёрт, сетінныд Поповаыслы выговорсӧ? Мыйын сылӧн мыжыс?

Тыдалӧ Емдін райкомолса веськӧдлысьяс оз ёна артасьны комсомолецъяслӧн праваяскӧд да здравӧй смыслкӧд.

С. ТЕРЮКОВ.

Бездействиелы колӧ пуктыны пом

Кулӧмдінса культура керкаын оз овлыны ни самодеятельнӧй рытъяс, ни лекцияяс да докладъяс. Вӧлі коркӧ важӧн нин котыртӧма хоровӧй кружок, струннӧй да духовӧй оркестръяс, но найӧ эз и уджавлыны.

Культура керкаса директор Другов да культмассовӧй работник Моторин ёртъяс асланыс уджын некутшӧм инициатива оз петкӧдлыны. Налӧн программаын сӧмын танцевальнӧй вечеръяс. Но тшӧкыда овлӧ сідз, мый найӧ асьныс жӧ орӧдӧны и тайӧ вечеръяссӧ.

Райцентрса томйӧзлы гажӧдчыны некӧн. Культура керка бездействуйтӧ. Ни Друговӧс, ни Моториныс оз тревожит тайӧ положениеыс. Оз кӧсйыны видзӧдлыны культура керка удж вылӧ и районо да ВЛКСМ райком. Тыдалӧ, мый налы дзик веськодь культура керкалӧн бездействиеыс.

В. Другов.

КУТШӦМ НАЙӦ БЕСПЕЧНӦЙӦСЬ

Дас лун колис проверочнӧй испытаниеясӧдз. Советскӧй школьникъяс ыджыд радлунӧн виччысьӧны сійӧ лунъяссӧ, кор найӧ петкӧдласны ассьыныс отличнӧя да бура велӧдчӧмлысь результатъяс большевистскӧй партиялы да правительстволы.

А кыдзи гӧтӧвитчӧны испытаниеяс кежлӧ Чухлӧм НСШ-са 7-ӧд классысь велӧдчысьяс? Найӧ пӧвсысь унаӧн асьнысӧ ведитӧны зэв беспечнӧя. Ӧти луннас найӧ получайтӧны 10 „плохӧдз“, важ материал оз повторяйтны, испытаниеяс кежлӧ оз гӧтӧвитчыны. Мый нӧ, найӧ мӧд во кӧсйӧны пукавны 7-ӧд классын? Ми чайтам оз. Усиленнӧя гӧтӧвитчӧмӧн, упорнӧя занимайтчӧмӧн ӧні уна тор на позьӧ поправитны.

Велӧдчысь.

НОРВЕГИЯЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ГЕРМАНСКӦЙ ЮӦРТӦМЪЯС

БЕРЛИН, 8. (ТАСС). Информационнӧй бюро юӧртӧ, мый германскӧй военно-морскӧй флот составӧ пыртӧма 7 гырысь да 10 посни норвежскӧй сторожевӧй судно.

БЕРЛИН, 8. (ТАСС). Германскӧй армиялӧн верховнӧй командование юӧртӧ: „Германскӧй авиация вылысь уськӧдчыліс неприятельлӧн военно-морскӧй вынъяс вылӧ Нарвик районын. Кык крейсер повредитӧма. Воздушнӧй бойын Нарвикысь асыввылын вӧлі уськӧдӧма английскӧй истребитель.

Ондальснес районын германскӧй войскаӧн босьтӧм трофейяс пӧвсын эм 460 английскӧй противотанковӧй винтовка боеприпасъясӧн, 40 орудие, 60 гранатомёт, 355 пулемёт, 5300 винтовка, 4,5 миллион патрон да уна мукӧд боеприпасъяс. Южнӧй да средней Норвегияын норвежецъяслысь медбӧръя вочсасьӧмсӧ венӧма.

Английскӧй юӧртӧмъяс

ЛОНДОН. Рейтер агентство юӧртӧ, мый Нарвик районын германскӧй войска укрепляйтчӧны карса окраинаясын. Гуальдален долина дорын гӧраясын, Ерос да Стерен костын, норвежскӧй войска венісны 3 сюрс морта германскӧй частьлысь наступление. Неприятельлӧн лоины гырысь воштӧмъяс.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

Центральнӧй Китайын. Бойяс, кодъяс паськалісны Аньлу-Суйчлоу фронтса став линияяс вылын (Хубэй провинция) да Синьян районын (Хэнань провинциялӧн луннвыв юкӧн), лоӧны пыр паськыдджыкӧсь да чорыдджыкӧсь. Тайӧ районын виччыссьӧны гырысь бойяс. Тані лыддьыссьӧ 60—70 сюрс японскӧй войска. Японскӧй войска полевӧй штаблӧн юӧртӧм серти, японецъяс кытшалісны китайскӧй войскаӧс, кодъяс действуйтӧны Хэнань провинция луннвыв юкӧнын да Хубэй провинция войвыв юкӧнын.

Войвыв Китайын. Май 3 лунӧ китайскӧй войска уськӧдчисны Фыньчэнӧ, кӧні заводитчисны уличнӧй бойяс японскӧй гарнизонлы паныд. Бойяс мунӧны водзӧ.

Луннвыв Китайын. Фронт вылын положение йылысь юӧръяс абу.

Май 8 лун.

(ТАСС).

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 1—01.

Уполн. Главлита № 1910. Типография НКМП Коми АССР г. Сыктывкар.